

Gäller för: Skaraborgs Sjukhus

Giltig från: 2026-04-16

Innehållsansvar: Magnus Olsson, (magol1), Chefläkare

Giltig till: 2028-04-16

Granskad av: Sahra Lindman, (sahla1), Chefsjuksköterska

Godkänd av: Annette Trengre Jarlshammar, (antr2), Utvecklingschef

Sidomarkering av pariga organ preoperativt

Förändringar sedan föregående version

Förlängt giltighetsdatum.

Bakgrund, och mål

SOSFS 2011:9, Ledningssystem för kvalitet och patientsäkerhet i hälso- och sjukvården innebär att lokala instruktioner måste finnas för att uppnå en god och säker vård. WHO:s checklista för säker kirurgi innehåller samma krav.

Syfte

Denna rutins syfte är att ge föreskrifter för preoperativ kontroll av sida (höger och vänster) vid kirurgiska ingrepp på pariga organ för att undanröja förväxlingsrisk. Föreskrifterna beskriver hur kontrollerna ska göras och av vem.

Ansvar

Anestesisjuksköterska

- Anestesi får inte påbörjas om föreskriven sidomarkering saknas. Detta ansvar åligger den anestesisjuksköterska som initierar anestesi

Operationssjuksköterska

- Det åligger patientansvarig operationssjuksköterska på operationssalen att försäkra sig om att rätt kroppsdel förbereds

Operatör

- Operatören är i sista hand ansvarig för att ingreppet utförs på rätt patient, på rätt kroppsdel och på rätt sida. Ansvaret för att markeringen hamnar rätt åligger operatören.

Arbetsbeskrivning

- Sidomarkering skall utföras av operatören.
- Sidomarkering skall göras med färg som inte försvinner vid huddesinfektion.
- Sidomarkering görs om möjligt, innan premedicinering och i samförstånd med patienten.
- Sidomarkering kontrolleras av anestesisyjuksköterska som initierar anestesi och av ansvarig operationssjuksköterska innan anestesi inleds.
- Anestesi får inte påbörjas om sidomarkering saknas.
- Anestesi- eller operationssjuksköterska dokumenterar i patientjournalen att föreskriven sidomarkering finns.
- Avsteg från ovanstående tillvägagångssätt får endast göras om situationen kräver ett omedelbart omhändertagande. Detta skall i så fall dokumenteras i patientjournalen.
- Avsteg från ovanstående tillvägagångssätt gäller även vid njuroperation, se länk styrdokument [Njuroperation – SVP operation](#).

Käll- och litteraturförteckning

SFS 2010:659 Patientsäkerhetslagen

SOSFS 2011:9 Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete

Vårdhandboken

WHO checklista för Safe Surgery

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Skaraborgs Sjukhus

Innehållsansvar: Magnus Olsson, (magol1), Chefläkare

Granskad av: Sahra Lindman, (sahla1), Chefsjuksköterska

Godkänd av: Annette Treng Jarlshammar, (anntr2),
Utvecklingschef

Dokument-ID: SKAS9730-1455443510-116

Version: 10.0

Giltig från: 2026-04-16

Giltig till: 2028-04-16